Rok III· Kraków, dnia 10. września 1921. Nr. 35.

PRZEGLĄD KUPIECKI

W niedzielę dnia 18. IX. 1921 o godź. 4-tej popoł. odbędzie się w lokalu, Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców, ul. Grodzka 43

POGADANKA

na temat:

1). Drożyzna a kupiectwo

2). Przymusowe ubezpieczenie personalu sklepowego.—

O liczne i punktualne przybycie uprasza

Wydział.

Uwagi o kredycie towarowym i gotówkowym dla kupca.

Notorycznym jest fakt, że kupiec bez kredytu ma ręce związane, a zwłaszcza dziś kiedy z dnia na dzień potrzebuje coraz więcej pieniędzy dla prowadzenia swego przedsiębiorstwa, przyczem zakres jego przedsiębiorstwa wcale się nie zwiększa. Pomódz może kredyt i to

I. gotówkowy (a) prywatny
(b) bankowy

II. towarowy.-

Odnośnie do kredytu gotówkowego prywatnego, to o tym trzeba dziś zapomnieć. Różnica między bankową stopą procentową, a prywatną jest szalona; prywatny kapitalista udzielający kredytu dziś żąda stopy tak wysokiej, aby ona pokryła mu straty z powodu dewaluacyi. Jest to więc dla kupca, skrępowanego ustawami co do wysokości zysku i prowadzącego uczciwe interesa niemożliwem i korzystanie z prywatnego kredytu należy do rzadkości, a tam gdzie kupiec rzeczywiście do tego środka się ucieka, to czyni to w ostateczności. Są to wypadki gdzie kupiec potrzebuje nagle gotówki n. p. na kupno waluty obcej, z którym to kupnem czekał itp.

Kredytu bankowego prawie, że nie udziela się; milcząco korzystają z niego na bardzo krótki termin tylko wielkie firmy, a mniej zamożni kupcy wcale nie. Bank zaś najchętniej przystępuje do każdego większego przedsiębiorstwa jako spólnik, udzielaniem kredytu i o drobny zysk z tego działu nie potrzebuje się trudzić, mając sposobność do olbrzymich zysków z rozpanoszonej spekulacyi giełdowej. Pocóż badać siłę płatniczą potrzebującego kredytu kupca, po co prowadzić ewidencyę w portfelu wekslowym kiedy wygodniej jest zakupić partyę dolarów i sprzedać natychmiast z ręki innemu bankowi. Zwyżka obcych walut jest w Polsce chroniczna, zysk zapewniony.

Kredyt towarowy może być krajowy i zagraniczny.-

Przemysłowcy krajowi takowym służyć nie mogą. Oni sami najchętniej pobraliby cenę kupna już przy zamówieniu, w każdym razie żądają wielkich zadatków, a przynajmniej ceny kupna przy odbiorze towaru.-

My stojąc na stanowisku kalkulacyi kupieckiej rozumiemy interes producentów krajowych, broniących się przed zubożeniem, świadomi jesteśmy tego, że producent dąży do zakupna surowców lub obcej waluty, jeśli jego produkcya opiera się, na surowcu zagranicznym. Dziś nie możemy żądać od nich kredytu, w chwili kiedy oni sami cierpią na brak kapitału obrotowego, z powodu zmniejszenia się siły kupna tegoż, a w bankach leżą setki milionów przeznaczone na cele mniej produktywne i do przywrócenia równowagi gospodarczej zbędne.-

Kredyt towarowy zagraniczny to przemiana kupca w giełdziarza, to wstawienie kupca w stan niepewności ciągłej, z możnością utraty dorobku kilkunastu lub kilkudziesięciu lat w ciągu tygodnia lub miesiąca. Raczej porzucić zawód kupiecki niż korzystać z zagranicznego kredytu towarowego. Rzeczywiście doświadczenie uczy, iż ktokolwiek korzystał z kredytu zagranicznego, to prawie stale ponosił straty, a ostatnia zwyżka obcych walut zniszczyła niejeden piękny dorobek kupiecki.

Czyż wobec tego stanu rzeczy zaajdujemy się w sytuacyi bez wyjścia?

Czyż nie ma środka zaradczego?

Kupiectwo ma silną broń w swoim ręku, a jest nią organizacya, której zadaniem jest obrona postulatów kupieckich, a w tym wypadku szeroka akcya celem uzyskania dogodnego kredytu kupieckiego.- Ze uzyskanie kredytu jest możliwem, że uzyskanie kredytu dla wszystkich prawie warstw jest ze strony rządu popieranem wykazujemy na poniżej przytoczonych ustawach.

W rzędzie warstw przywilejowanych specyalnie prym dzierżą rolnicy. Otrzymali oni prócz szeregu przywilejów następujące kredyty:

1). rozp. z 22. 3. 1919 Dz. p. p. 27/19 poz. 248. przyznano rolnikom prawo do pożyczek bezprocentowych lub świadczeń w naturze i asygnowano min. rolnictwa 30 milionów marek na ten cel.

2). na odbudowę gospodarstw zniszczonych w wojnie przyznano ustawą z 18. 7. 1919 poz. 368 dz. p. p. Nr. 63/19 rolnikom zapomogi bezzwrotne i pożyczki bezprocentowe. Kupcom, którzy podczas rozruchów pogromowych utracili majątki, nie uznano za stosowne dać odszkodowanie, ani nawet nie starano się przyjść z pomocą w formie pożyczek niskoprocentowych.- A łatwo było znaleźć analogię pomiędzy zniszczonem przez wojnę gospodarstwem rolnika, a obrabowanym i zniszczonem warsztatem pracy kupca podczas pogromów i przyznać tym ostatnim pożyczki.

3). ustawą z 13. 2. 1920 poz. 96 dz. u. p. 17/20 przyznano rolnikom kredyt jednego miliarda marek na zagospodarowanie odłogów lub użytków rolnych odłogiem zagrożonych. Umożliwiono im pracę w zwiększonym zakresie, której poprzednio z powodu braku kapitałów podjąć się nie mogli.

4). ustawą z 18. 3. 1921 poz. 174 Dz. u. p. 30/21 przyznano na cele pomocy rolnej kredyt 3 miljardów marek

5). jako uwieńczenie tego faworyzowanta figuruje ustawa powołującą do życia Państwowy Bank Rolny z kapitałem 200 miljonów marek.-

Przemysłowcy otrzymali następujące kredyty:

1). na podstawie dekretu z 8. 2. 1919 poz. 196 Dz. pp. 14/19 - 75 miljonów

2). dalszych 75 miljonów na podstawie ust. z 30 5. 1919 poz, 33 Dz. p, p. 44/19

3). 20 miljonów funtów szterlingów kredytu gwarancyjnego (ust. z 9. 5. 1919 poz. 297 Dz. pp. 41/19).-

Nawet drobni przemysłowcy i rękodzielnicy silny wywarli nacisk na rząd i dzięki temu uzyskali:

1). wedle ust. z 30. 5. 1919 poz. 314 Dz. pp. 44/19 - kredyt 50 milionów mk.

2). 200 miljonów mk wedle ust. z 17/12. 1920 poz. 4 Dz. u. p. 4/21

Dalej uyskały pomoc finansową kooperatywy, organizacje wytwórcze itp. (n. p. kooperatywy pracowników państwowych 300 milonów mk. etc).

Te fakta nie są wyczerpująco raczej przykładowo wyliczone. **Zorganizowane kupiectwo potrafi sobie kredyt zdobyć z jednej strony systemem współdzielczym** (Kasa Stow. Kupców) z drugiej żądając takowego od rządu. Byłoby naprawdę **wielkim błędem, że strony rządu nie nieść pomocy nam w tej sprawie; kupcy stanowią najsilniejszą warstwę płatników podatkowych, utrzymać** ich więc w możności zarobkowania jest ważnym postulatem realnej polityki gospodarczej państwa.-

O tem winni pamiętać sternicy naszej finansiery, tembardziej, że dochód państwa płynie w głównej mierze z ceł, z opłat stemplowych, podatku od kapitałów, od zysków wojennych, przemysłowego, giełdowego, od skrzynek depozytowych i dochodowego, które ciążą tylko na kupiectwie.

Nasza organizacya wystąpi z memoryałem w sprawie kredytu dla otworzyć się mającego banku kupieckiego przy Krak. Stow Kupców, nie zaniedbując równocześnie agitacyi za werbowaniem udziałowców tegoż banku.-

Brońmy się.

Wszystko bieży, każdy chciałby zdobyć towar po taniej cenie. Kupiec wysprzedaje co posiada, z starego i nowego zakupu i ma pełne szuflady marek, ale to tylko gdy nie musi zapłacić ani za cło, lub za przewóz, ani oczywiście za nowy zakup.

Ale gdy kupiec ma zapłacić najmniejszą przesyłkę towaru nie wystarczy mu pełna szuflada banknotów i teraz widzi tą katastrofę, którą my tu dość często mu przepowiadali.

Miesiąc sierpień 1921 zniszczył mienie kupca mimo wielkich cyfrowo obrotów i może nawet procentowo wysokich zarobków, bo w miejsce dawnych zapasów dziś nie jest absolutnie już w stanie zapełnić półek sklepowych. Przemysłowcy są w tym samym stanie i to kółko wyczerpanych dewaluacyą bezbrzeżną ogarnia nie tylko jak dotychczas inteligencyę i robotników, ale całe mieszczaństwo. Jest bezsprzecznie tragedją miast, że rząd chłopski jego polityką ekonomiczną doprowadził miasta do zupełnego zubożen.a, tak dalece, że nawet pożar lub powódź nie może tak wyczerpać lub wyniszczyć dodobrobytu— bo taka katastrofa nawiedzić może jedno miasto lub jedną okolicę. Tu ta katastrofa wyniszczyła wszystkie miasta i dziwić się należy, co może być powodem że wyczerpana i zniszczona ludność miejska nie łączy się do wzajemnej obrony swoich interesów. do obrony przed bezwzględną zachłannością chłopa,

Ta zagadka daje się łatwo rozwiązać temu, kto się przypatruje zbliska stosunkom politycznym w miastach polskich— poznańskiego. Prym prowadzi narodowa demokracja, w jej szeregach urzędnicy, mieszczaństwo którzy są najzagorzalszymi wyznawcami żydożerstwa. Robotnicy należą do stronnictwa chrześcijańsko społecznego pod wodzą endecyi po części, w małej części do stronnictw lewicowych. Myślałby ktoś, że zwarta masa jednego stronnictwa może wywołać ruch przeciw tej zgubnej robocie inflacyjnej. Co robią atoli te masy, które mają za sobą liczną prasę, te masy które wiecują codziennie, urządzając pochody, agitują, demonstrują, otóż jedynem ich konikiem jest żyd, którego już w poznańskiem niemal nie ma. A żyd—wedle codziennie ponawiającej się agitacyi pogromowej dzienników jest winien drożyźnie i t. d.

A co jest prawdą. Endecya jest reprezentantką obszarników, a obszarnik łupie skórę miejskich konsumentów, atoli obszarnik ma rozum i gniew rozagitowanych miast zwraca na żyda, tego którego tam już niema, bo go wygryziono. A masa ciemna mieszczuchów wierzy i jest żydożercą, gdy ją równocześnie łupie obszarnik i bogaty chłop, a za pieniądze obłupanej ludności miejskiej daje jej obszarnik ocukrzoną pigułkę. która ma go uspokoić. Lud daje się za nos wodzić, i stan ten potrwa jeszcze długo.

W miastach Kongresówki gdzie ludność chrześcijańska jest zmieszana z ludnością żydowską— żydożerstwo endecyi zatruło spółżycie i brak akcyi miast przeciw wsi— jest owocem tego wzajemnego zagryzania się. Znów ciemny instynkt żydożerczy wyzyskuje rolnik obszarnik— i łupie miasta, te się nie bronią.

Czemu o tem piszemy. bo lada dzień będzie uchwaloną reforma wyborcza do Sejmu. Co ten sejm zdziałał dla miast— to wiemy, o ile miasta nie potrafią swych głosów połączyć, stanąć na wspólnej platformie uzdrowienia fatalnego położenia miast, to nietylko zniszczeje kupiec żyd, ale całe mieszczaństwo. Bo nie wystarcza, że ten lub ów ma sporo marek— marki są chwilowo bez siły kupna, a miasta ciągle żywności potrzebują, która z chwili na chwilę drożeje. Bez pardonu jak przez polip wysysane są miasta, a gdy warsztat i sklep staną pustką żaden frazes nie pomoże do odbudowy. Wojna nie zniszczyła tak dobrobytu miast jak obecnie drożyzna i inflacya. Bronić się muszą miasta, i to spólną walką, ale nie walką wzajemną, która już niemal przybrała formy dzikie.

Urojeni miljonerzy.

Pierwsze dni nowego roku gospodarczego zastają nas w nowej fali drożyzny. Stodoły pełne, sprzęty okopowych warzyw zapowiadają się dobrze, przywóz żywności zagranicznej ustał a tu: drogo. Chleb droższy u nas jak z amerykanskiej mąki, mleko i masło dochodzą do cen z raju bolszewickiego.

Powodów nie potrzeba długo szukać; chciwość rolnika na bezgraniczną ilość tych marek, których już ma więcej niż potrafi policzyć.

Prócz żywności drożeje wyrób przemysłowych, artykułów; Krajowa produkcja zdrożała i zdrożeje, bo płaca siły roboczej ciągle się podnosi— wskutek podrożenia żywności, a import podrożał, bo kurs marki polskiej znów znajduje się w stanie marazmu, a rząd przypadkowo podniósł cło 150 krotnie na artykuły u nas jeszcze nie produkowane.—

Zenit drożyzny w roku bieżącym osiągnęliśmy, a ceny wzrastające wytwarzają podłoża ekonomiczne i społeczne, nieprzychylne dla budowy a raczej zcementowania państwa. Nasz pieniądz obiegowy stwarza sytuacyę, że staliśmy się urojonymi miljonerami, a gdy nasz milion marek równa się około 2000 koron przedwojennych, to interesującem będzie porównać ceny dzisiejsze z cenami z sierpnia 1913 dla produktów krajowych i zagranicznych. Krajowe ceny są podane w koronach— zagraniczne w dolarach jako tej walucie, która się nie zmieniła w pokryciu kruscowem.

	połowa sierpnia 1913			połowa sierpnia 1921	
siano	9.—	kor.	mk.	3000	za 100 klg.
żyto	16.—	„	„	7000	„ „ „
przenica	17.—	„	„	9300	„ „ „
ziemniaki	8.—	„	„	4000	„ „ „
mleko	28	„ litr.	„	70	„ 1 litr.
masło	3.—	„ klg.	„	1000	„ 1 klg.

notowania w dolarach giełda Nowojorska.

bawełna	11·55	Dol.	12·50	Dol.
nafta	11·—	„	17·50	„
terpentyna	39·50	„	62·—	„
smalec	11·25	„	11·62	„
kawa	9·25	„	6·67	„
miedź	14·85	„	12·12	„
pszenica	95·75	„	139·50	„
mąka	4·—	„	6·—	„
koszta transportu	0·47·5	„	0·22	„

Widzimy, że ziemniaki, jak i żyto zdrożało u nas przy relacji 100 Koron — 100 marek 450—500 razy, przenica 560 razy i t. d. Kto u nas zarabia przeciętnie 500 razy tyle, ile wynosił jego zarobek przed wojną?

Ceny giełdy Nowojorskiej wykazują w najważniejszych surowcach, t. j. bawełnie, tłuszczach, i miedzi ceny o 10 proc. wyższe lub niższe jak przed 8 laty, kawa niższą o 50 proc., przenica wyższa o 50 proc., koszta transportu niższe o 50 proc., cena mąki wyższa o 50 proc. tak że i tam jeszcze silnie się odczuwa drożyznę (żywności) a przesunięcie się sił ekonomicznych znajduje swój wyraz w bezrobociu, które chwilowo wynosi 6 milionów ludzi. 6 milionów rodzin nie pracuje, konsumuje resztki swych oszczędności Dolar osiąga swój rekord, a kraj dolarów nie może zatrudniać swych zdrowych i do pracy chętnych milionów.

Jeżeli u nas niema bezrobocia, co do którego były wielkie obawy, to to jest szczęściem młodego państwa. Bo u nas nie ma oszczędności do konsumowania, u nas panuje chęć wyzbycia się ostatniej marki, bo tkwi w masach mniemanie, że marka polska nic nie jest wartą— że szkoda jej zaoszczędzać. Charakterystyka dni dzisiejszych przy inflacyi 110 miliardów jet, że banki nie są w stanie udzielić najkrótszego kredytu, że kryzys bezpieniężny nawiódł poznąńskie, które przecież jest ekonomicznie najzdrowsze i to jedynie dlatego, że marka znika z rynków miast do siennika chłopskiego, a te kolosalne stosy markowych banknotów nie poprawiają naszej sytuacyi jeno pogarszają.

Miasta nie budują bo brak gotówki, przemysł, który się nie chce przemienić w spółki akcyjne marnieje bez gotówki; handel zkarłowiał, bo jest bez kredytu i gotówki, a tu każdy w łachmanach odziany jest urojonym miljonerem.

List z prowincyi.

Zwiedzając kilka dni temu Jarosław, Rudnik, Ulanow i Dębicę mogę się podzielić następującemi wrażeniami:

Jarosław, nie zniszczony wojną, ma swoje życie normalne. Organizacja kupców dość dobrze funkcjonuje, atoli jej najruchliwszy przodownik p. Mahl, przenosi się niebawem do Bielska i jak to u nas często bywa, nie ma dośc sprawie oddanego zastępcy. Jarosław ma wielką kooperatywę majstrów stolarskich, założoną w roku ubiegłym, która oddała swym członkom wielkie usługi. Szkoda tylko, że nasi rzemieślnicy mimo wielkich ofiar jakie dla nich poniósł Komitet P. Z. P. nie są zdolni do wspólnej pracy.

Miasteczko Rudnik nad Sanem, ze swym przemysłu koszykarskim przedstawia taksamo jak Ulanow i Dębica kupę gruzów; te miasteczka uległy zniszczeniu wojennemu i nikt nie zadaje sobie trudu popierania odbudowy, owszem utrudnia się ją nawet. Koszykarstwo w Rudniku wskutek braku lokali dusi się. Ciekawą jest te obserwarya dwulicowości Syndykatu koszykarskiego, który walczył o zakaz wywozu wiklin ze względu na interes przemysłu koszykarskiego w Małopolsce. ale ten sam Syndykat uzyskał jednak pozwolenie wywozu i wywiózł 17 wagonów wiklin zagranicę. Gdy rząd 15/VII br. zwolnił wywóz znów Syndykat poczynił kolosalne zabiegi, by inni kupcy wikliny wywieźć nie mogli, a p. Wojczynski w Rzeczypospolitej z dzia 27/VII br. denuncyuje kupców wywożących wiklinę na szkodę rodzimego przemysłu. Jeżeli Syndykat wywozi tó to przemysł krajowy nie ponosi szkody, jeśli Żyd wywiezie wiklinę, to działa na szkodę żywotnych interesów przemysłu państwa etc. Rudnik i Ulanów mówi tylko o dolarach, wraca bowiem dużo emigrantów z dolarami, a ludność miejscowa przyzwyczaja się do dolarów jako miernika wartości.

Pard który tu ma swoje wzorowe warsztaty, z powodu braku lokali przystępuje do budowy wielkiego bomu celem pomieszczenia warsztatu koszykarskieo szwalnii dla dziewcząt, jakoteż warsztatów stolarskich Rudnik przystąpił do Pardu z udziałem wyżej 100000. Mk. w ciągu jednego dnia.— *R. P.*

Ceny zagraniczne.

Wiedeń,
skóry surowe: wołowe 18 -185 za klg. Kor. wiedeńskich.
cielęce 340-360 „ „ „ „
Vache garnitury 680-700 „ „ „ „

Lipsk, futra surowe:
lisy 280 za sztuk marek niem.
tchórze 120 „ „ „ „
kuny 800 „ „ „ „
krety 5-6:0 „ „ „ „
króliki ciężkie 15-18 „ „ „ „
„ oryginalne 10-12 „ „ „ „
koty „ 15-18 „ „ „ „

Praga, Chemikalja:
Kwas octowy 80 proc. 21·— kor. czes. za klg.
„ oxal 26·— „ „ „ „
ałun 5·— „ „ „ „
chromalin 9·50 „ „ „ „
wosk jap, 38·50 „ „ „ „

Kolonja: Skóry:
podeszwy dębow. vache w połówkach 76- 84 m. n.
„ „ „ krupony 109-110 „ „
jucht boxowy czarny 21·— -23·— za stopę „ „
„ „ kolor. 24·— -30·— „ „ „ „
Końskie szewro 16·50-17·50 „ „ „ „
box cielęce czarne 25·— -28·— „ „ „ „
„ „ kolorowe 30·— -38·— „ „ „ „
szewro czarne 24·— -32·— „ „ „ „

Gdańsk: Ryż Burma II. 7·25 marek niem.

Waluty 7/9 1921.
Dolar 3825 Mkp.
Wiedeń 310 „
Marka niem. 41 „
Czeska 44-46 Mkp.

Przegląd handlowy.

Relacyonować o cenach na rynkach towarowych nie można; zmieniają się przecież ceny jak w kinematografie. Skóra i tekstylia podrożały w ciągu miesiąca o 100 do 200 procent, a może ceny w chwili ukazania pisma naszego podnoszą się o dalsze 100 procent. Tendencya jest zwyżkową. Nie inaczej ma się sytuacya w artykułach. żywnościowych.. Różnica jest tylko pod tym względem, że skoro drożeją towary sprowadzone z zagranicy np. wskutek podrożenia towaru za granicą, wyższych kosztów przewozozowych, podwyższonego cła etc. to u nas w tem samem tempie rosną artykuły jak mąka, mięso, artykuły owoce, na których powyższe należytości nie ciężą.

Strajki kolejowe odcięły nas od poznańskiego od 22 sierpnia, mimo że o tem się nie pisze. Rozszalała na całej linii drożyzna, przerwany został tok handlowy, upadła wszelka kalkulacya kupiecka -chaos.

Stosunki handlowe z Francją.

Polsko-Francuska Izba Handlowa w Warszawie w myśl swego zadania, polegającego na współdziałaniu w możliwie intenzywnym rozwoju stosunków handlowych między Polską i Francją, otworzyła z dniem 20 sierpnia r. b. dwie listy, a mianowicie:

1) Listę zaofiarowań polskich towarów dla Francji, t. j. towarów na eksport.

2) Listę zapotrzebowań towarów z Francji, t. j. zapotrzebowań importowych.

Firmy nie będące nawet członkami Izby Handlowej Polsko-Francuskiej, poszczególny kupiec, przemysłowiec, lub też osoba prywatna, mogą zapisać się na powyższych listach. Zgłoszenia takie zostaną natychmiast zakomunikowane Izbie Handlowej Francusko-Polskiej w Paryżu, oraz innym Izbom Handlowym we Francji, które ze swej strony, w myśl porozumienia z Polsko Francuską Izbą Handlową w Warszawie, dołożą wszelkich starań, by zaofiarowując na rynku miejscowym i zainteresowując odnośne sfery, wynaleźć odbiorcę, względnie—dostawcę.

Zapisy na jedną z powyższch list Polsko-Francuska Izba Handlowa przyjmować będzie na przeciąg jednego miesiąca, lub dłuższego czasu, w ciągu którego zapis ten umieszczony będzie w komunikatach do Izb Francuskich.

Za wpisanie na listę pobierana będzie opłata w wysokości 300 marek w stosunku miesięcznym.

Niezależnie od powyższego, Izba Handlowa Polsko-Francuska. podawać będzie za pośrednictwem prasy do wiadomości publicznej zaofiarowania i zapotrzebowania firm francuskich. Bliższe szczegóły tych zaofiarowań i zapotrzebowań komunikowane będą osobom zainteresowanym na razie przez biuro Izby przy ul. Szkolnej 10, a później także za pośrednictwem naszego pisma.—

Przegląd ustaw i rozporządzeń.

W sprawie rejestracyi i stemplowania tytułów długu przedwojennego Austryi i Węgier (Dz. u. R. P. Nr. 71|21).

Rozporządzenie z dnia 20 7. 1921 poz. 469 Dz. u. R. P. wylicza szczegółowo wszystkie tytuły przedwojennego długu Austryi i Węgier jakoto, b. renty, losy obligacye kolei państwowych austr., prywatne kolejowe obligacye pierwszeństwa przejęte przez b. monarchię austr. węg., akcye kolei prywatnych, ostemplowane jako zapisy długu b. monarchii austr. węg. które muszą być zarejestrowane i ostemplowane do dnia 1 XI. 1921 w oddziałach P. K. K. P. lub Izbie Skarbowej w Krakowie i Lwowie.-

Zarządzenia, dotyczące przyjęcia przez Skarb Rzeczypospolitej Polskiej odpowiedzialności za powyższe tytuły przedwojennego długu państwowego Austryi i Węgier zostaną podane później.-

W sekretaryacie Stowarzyszenia codziennie m. godz. 3-7 po poł. można przeglądać spis tych tytułów przedwojennego długu austr. i węg. nadto mogą posiadacze wyżej wymienionych obligów w każdym wypadku zwrócić się do Redakcyi z zapytaniem, czy posiadany oblig podlega rejestracyi.-

W sprawie odpowiedzialności kolei w komunikacyi kolejowej m. stacyami kolei polskich i austrjackich.

Ograniczenie odpowiedzialności kolei w myśl ustępu II, p. 10, rozporządzenia z dnia 15 października 1919 r. o bezpośredniej komunikacji towarowej między stacjami kolei polskich i austrjackich (Dz. U. Nr. 83 z 1919 r., poz. 456), ostatnio przedłużone rozporządzeniem z dnia 6 maja 1921 r. do konca czerwca 1921 r. (Dz. U. z 1921 r. Nr. 5?, poz. 308), przedłuża się do końca września 1921 r. z tą zmianą, że przy zgłoszeniu roszczenia w Austrji odszkodowanie nie może przekraczać kwoty 10 koron austrjackich za 1 kilogram, przy zgłoszeniu zaś roszczenia w Polsce kwoty 20 marek polskich za 1 kilogram.

NADESŁANE.

Za dział ten Redakcja nie odpowiada.

WOLNE POSADY. Kantor wymiany Metalman i Sp. w Krakowie przyjmie 1) pomocnika biurowego z praktyką conajmniej parumiesięczną, 2) manipulantkę biurową z praktyką, piszącą dobrze na maszynie. Reflektuje się tylko na siły doborowe, pochodzące ze znanych rodzin kupieckich i obywatelskich.

. MĘŻCZYZNA obznajomiony dobrze z księgowaniem i rachunkami kupieckiemi poszukuje zajęcia przedpoł

Zgłoszenia pod I. S. do administracyi „Przegl. Kupieck." Grodzka 43.

Kronika.

OSOBISTE. Z dniem 1. 9. 1921 ustąpił z posady kierownika biura naszego Stowarzyszenia i współredaktora „Przeglądu Kupieckiego" p. Dr. Kragen.

Za dzielną i owocną współpracę składamy na tej drodze p. Drowi Kragenowi serdeczne podziękowanie.-

Wakujące stanowisko zostało powierzone p. Drowi Leuchterowi.-

KSIĘGA ADRESOWA PRZEMYSŁU, HANDLU I FINANSÓW. Ministeryum przemysłu i handlu w Warszawie przystępuje do wydania „Księgi adresowej, przemysłu, handlu i finansów" obejmującej całą Rzeczpospolitą.

Zawiadamiamy wszystkie firmy, które jeszcze nie podały swych adresów celem umieszczenia tychże w księdze, że mogą to uczynić jeszcze teraz, przesyłając natychmiast pod adresem Redakcyi Księgi adresowej przemysłu, handlu i finansów (Warszawa, Bagatela 12 m. 2.) następujące dane.

1). Firma i rodzaj przedsiębiorstwa (fabryka czy handel)
2). Adres pocztowy przedsiębiorstwa
3). Kapitał zakładowy ewent. produkcya roczna
4). Liczba pracowników
5). Moc silników (dla fabryk)
6). Główne wyroby lub przedmioty handlu.-

OTWARCIE GIEŁDY PŁODÓW ROLNICZYCH W KRAKOWIE. Pierwsze zebranie Giełdy Płodów Rolniczych w Krakowie dla obrotu prywatnego odbyło się w piątek, dnia 2. września b. r. o godzinie 9 1|2 przedpołudniem w lokalu Giełdy pieniężnej w Krakowie (Długa 1. II. p.).

Zebrania takie będą się odbywały perjodycznie we wtorek i piątek każdego tygodnia od godz. 9 1|2 do 11 1|2 przedpołudniem.

W zebraniach tych mogą brać udział kupcy indywidualni i osoby prawne po przyjęciu przez Komitet Organizacyjny i po poprzedniem uiszczeniu przypadających należytości tytułem wpisowego i wkładki za miesiąc wrzesień oraz wprowadzeni przez nich goście za każdorazowem uiszczeniem opłaty wstępu w wysokości 300 Mkp.—

SPRAWOZDANIE Z ZEBRANIA GIEŁDY PŁODÓW ROLNICZYCH DLA OBROTU PRYWATNEGO DN 2/9 b. r. Dn. 2/9 b. r, o godzinie 9 1|2 przedpołudniem otwarł przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Giełdy Płodów Rolniczych w Krakowie prez. Epstein pierwsze zebranie Giełdy Płodów Rolniczych dla obrotu prywatnego.

Zebranie odbyło się przy żywym współudziale mających chęć kupna.

Wskutek niezjawienia się producentów, co głównie należy przypisać tej okoliczności, że jesienne roboty rolne są w pełnym toku, okazał się brak podaży.

SPRAWOZDANIE Z ZEBRANIA GIEŁDY PŁODÓW ROLNICZYCH DLA OBROTU PRYWATNEGO. II-gie zebranie Giełdy Płodów Rolniczych dla obrotu prywatnego odbyło się we wtorek 6. b. m. przy stosunkowo żywym udziale uczestników.

Nie zanotowano żadnej tranzakcji, ponieważ liczne zapytania nie znalazły pokrycia z braku podaży.

Następne zebranie odbędzie się w piątek 9, b. m -

GOTOWE UBRANIA ROBOTNICZE. Ministerstwo Handlu Stanów Zjednoczonych północnej Ameryki za pośrednictwem Towarzystwa Polsko-Amerykańskiego w Warszawie ul. Nowy Świat 72. oferuje partję ubrań robotniczych, uszytych z 2 40 metra materjału granatowego po 9.40 dolara za tuzin.

Bliższych informacji zasięgnąć można w Towarzystwie Polsko-Amerykańskiem.-

INSERATY „HANSA-EUROPÄISCHER LLOYD". Konsulat polski w Hamburgu donosi krakowskiej Izbie handlowej i przemysłowej iż notatki o bezpłatnem umieszczaniu inseratów kupców polskich w hamburskiem czasopiśmie „Hansa-Europ. Loyd" w części tylko odpowiadają prawdzie.

Redakcja tego czasopisma oświadczyła bowiem tylko gotowość ogłaszania bezpłatnego takich inseratów polskich, gdzie kupcy nasi poszukują w Niemczech tamtejszych wyrobów. Inseraty o sprzedaży towarów polskich w Niemczech muszą być opłacane.

PRZEWALUTOWANIE I OPODATKOWANIE KAPITAŁÓW SPÓŁEK AKCYJNYCH. Na skutek starań Centralnego Związku Fabrycznego, przy udziale Izby handlowej w Krakowie, zakomunikowało ministerstwo skarbu reskryptem Izbie skarbowej we Lwowie, że przewalutowania książkowej wartości majątku nieruchomego i ruchomego przedsiębiorstw przemysłowych, należących do spółek akcyjnych i spółek z z ogr. odpowiedzialnością z powodu spadku waluty polskiej nie należy traktować na równi z przeszacowaniem tego majątku, spowodowanem faktycznym przyrostem jego wartości.

Przewalutowanie takie nie może stanowić zatem podległego opodatkowaniu przyrostu wartości majątku, spowodowanego faktycznem podniesieniem się cen kupna i sprzedaży majątku. Wobec tego również nadwyżki w bilansach tych przedsiębiorstw wyłącznie tylko wskutek przewalutowania przyrostu książkowej wartości majątku, nie należy doliczać do bilansowych nadwyżek przy ustalaniu wymiaru podstaw podatku zarobkowego.

KONGRES W SPRAWIE REFORMY NAUKI RĘKODZIELNICZEJ. Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie zawiadamia, iż z okazji jarmarku odbędzie się w październiku b. r. w Ljonie kongres w sprawie reformy nauki rękodzielniczej.

Bliższych informacji udziela Komitet jarmarku w Kjonie

Od Redakcji.

Rozporządzenie o nowych ulgach celnych umieszczone będzie w następnym numerze.